

Ξενόγλωσση εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης: Εκπαιδεύοντας στην αυτορρύθμιση και στην ακαδημαϊκή ακεραιότητα

Κυριακή Ρασσιά

Εκπαιδύτρια Ιταλικής & Ισπανικής Γλώσσας

rassikyriaki@gmail.com

Abstract

Από τις πρώτες ανησυχίες που έχουν εκφραστεί σχετικά με την Τεχνητή Νοημοσύνη είναι η αποφυγή της εκμάθησης Ξένων Γλωσσών αλλά και η αντικατάσταση των καθηγητών με εφαρμογές βασισμένες στην Τεχνητή Νοημοσύνη. Η παρούσα έρευνα ερμηνεύει εμπειρίες καθηγητών και μαθητών ξένης γλώσσας και αναδεικνύει πώς η Τεχνητή Νοημοσύνη, βρίσκοντας απόλυτη εφαρμογή στη διδασκαλία Ξένων Γλωσσών και ειδικότερα στα Εξ Αποστάσεως περιβάλλοντα, μπορεί να οδηγήσει στην καλλιέργεια δύο βασικών πυλώνων της μάθησης: την αυτορρύθμιση και την ακαδημαϊκή ακεραιότητα. Ειδικότερα, πώς οι μαθητές μπορούν να οδηγηθούν από τον περιορισμό του εγχειριδίου και την απλή μεταφορά γνώσης σε μια αυτόνομη διεργασία όπου οι ίδιοι αναλαμβάνουν την ευθύνη της μάθησής τους. Η ενσωμάτωση εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης προσδίδει στη γλωσσική διδασκαλία τον αλληλεπιδραστικό χαρακτήρα και την εμπύθιση που απαιτεί, μακριά από μηχανιστικές λογικές και πρακτικές αποστήθισης. Ο μαθητής επιλέγει και δημιουργεί το υλικό εκείνο που θα του επιτρέψει να κατακτήσει τις δομές της γλώσσας ερχόμενος σε επαφή με ρεαλιστικές περιστάσεις επικοινωνίας. Παράλληλα, με την αυτορρύθμιση και ευελιξία που εξασφαλίζουν τα Εξ Αποστάσεως περιβάλλοντα, καλλιεργείται μια γενικότερη και βαθύτερη κουλτούρα αποφυγής της εξαπάτησης και της αντιγραφής. Η πρακτική της αντιγραφής από τους μαθητές αλλά και η σύνταξη εργασιών με εκούσια ανέντιμο τρόπο, έχει καταστεί ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια ένα ιδιαίτερος διαδεδομένο πρόβλημα οξυνόμενο και από την εξάπλωση των εφαρμογών της Τεχνητής Νοημοσύνης. Πρόκειται για προϊόν της πίεσης που ασκείται στους μαθητές για υψηλότερη βαθμολογία αλλά και για ενασχόληση με πολλές δραστηριότητες. Έτσι, οι μαθητές ολισθαίνουν σε εφαρμογές αθέμιτων μεθόδων, τις οποίες η εκπαιδευτική κοινότητα οφείλει να ελέγξει εν τη γενέσει τους καθοδηγώντας τους μαθητές στην ακαδημαϊκή ακεραιότητα. Προς την κατεύθυνση αυτή πολλά εξαρτώνται από το κίνητρο των εκπαιδευτικών και την δύναμη της εξελικτικής σκέψης τους. Η ένταξη της ακεραιότητας δίνει προσθετική αξία σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα και παράλληλα εκπαιδεύει νεξάρτητους μαθητές με κριτική σκέψη και μεταγνωστική επίγνωση.

Λέξεις-κλειδιά: Ξενόγλωσση Διδασκαλία, Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, αυτορρύθμιση, ακαδημαϊκή ακεραιότητα.

Εισαγωγή

Είναι πολλές οι φωνές που η εκφράζουν αυξανόμενη ανησυχία για τις συνέπειες που η ΤΝ θα επιφέρει σε πολλούς τομείς της σύγχρονης ζωής. Γίνεται λόγος για απώλεια θέσεων εργασίας και αντικατάσταση του ανθρώπινου παράγοντα. Σε ό,τι αφορά ειδικότερα τις ξένες γλώσσες, η πρόβλεψη εστιάζει σε μεγάλο βαθμό τόσο στην εκμάθηση όσο και στη

συρρίκνωση των ξένων γλωσσών. Εφαρμογές αυτόματης μετάφρασης κάνουν αισθητή την παρουσία τους απειλώντας και την πρόθεση εκμάθησης ξένης γλώσσας αλλά και την αντικατάσταση του καθηγητή από μια μηχανή.

1. Ξενόγλωσση Εκπαίδευση και Τεχνητή Νοημοσύνη

Προκειμένου να αντιστραφεί το κλίμα και να απομακρυνθεί η αρνητική εκδοχή, κρίνεται απαραίτητο να τονιστεί η σημασία της ίδια της γλώσσας για τη λειτουργία του ανθρώπινου εγκεφάλου και να αναδειχθεί η ωφέλιμη σύμπραξή της με την Τεχνητή Νοημοσύνη: Αρχικά, η γλώσσα διαμορφώνει το μυαλό. Είναι ένας από τους πιο ισχυρούς τρόπους οργάνωσης, επεξεργασίας και δομής των πληροφοριών. Οι γλώσσες που χρησιμοποιούμε επηρεάζουν το πώς αντιλαμβανόμαστε τον κόσμο, τι θυμόμαστε, τις αποφάσεις που παίρνουμε, τα συναισθήματα που νιώθουμε και τις γνώσεις που έχουμε (Richmond, 2010).

Η παρούσα έρευνα θα επιχειρήσει να αναδείξει τη θετική διάσταση της χρήσης ΤΝ στην εκμάθηση ξένων γλωσσών, καθώς είναι ένας από τους τομείς που μπορεί να βρει τέλεια εφαρμογή και να έχει τις πιο σημαντικές αλληλεπιδράσεις. Η Τεχνητή Νοημοσύνη συνδυαζόμενη με την ανθρώπινη νοημοσύνη μπορεί να εξασφαλίσει την καλύτερη δυνατή εμπειρία μάθησης, αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα και των δύο.

Πράγματι, για να επιτύχουμε καλύτερα αποτελέσματα στην εκμάθηση γλωσσών, η τεχνολογία πρέπει να συνδυαστεί με τις ανθρώπινες δεξιότητες, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εύρεση της σωστής λύσης στα πραγματικά προβλήματα που μπορεί να αντιμετωπίσουν οι εκπαιδευόμενοι (Iannella, 2023).

Οι διάφορες εφαρμογές ΤΝ στην ξενόγλωσση εκπαίδευση μπορούν αρχικά να διευκολύνουν την επικοινωνία μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών παρέχοντας υπηρεσίες μετάφρασης σε πραγματικό χρόνο, μπορούν να προσφέρουν συμβουλές για το λεξιλόγιο και να διορθώνουν τυχόν λάθη στις γραμματικές επιλογές. Παρέχουν ακριβή καθοδήγηση σχετικά με την προφορά, βοηθώντας τους μαθητές να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους στη γλώσσα (Bongomin et al., 2020).

Μπορούν, επίσης να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή, καθώς αίρονται οι γλωσσικοί φραγμοί που μπορεί να αποτρέψουν τους συμμετέχοντες από το να συνεισφέρουν ενεργά στις συζητήσεις στην τάξη. Προσφέροντας υποστήριξη και ενθαρρύνοντας τη συνεισφορά, εξασφαλίζεται ότι όλοι οι μαθητές έχουν ίσες ευκαιρίες για να συμμετάσχουν και να μάθουν (Giacomantonio, 2020). Μια άλλη καθοριστική λειτουργία της ΤΝ στην ξενόγλωσση εκπαίδευση είναι η καλλιέργεια πολιτισμικής ευαισθησίας. Καθοδηγώντας τους μαθητές σε διάφορες πολιτισμικές πρακτικές, πεποιθήσεις και κανόνες μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν το πλαίσιο πίσω από ορισμένα θέματα, προωθώντας ένα πιο περιεκτικό περιβάλλον μάθησης και διευκολύνοντας τυχόν διαδικασίες ενσωμάτωσης (Coccoluto, 2019).

2. Ξενόγλωσση διδασκαλία σε Εξ Αποστάσεως περιβάλλοντα

Οι εφαρμογές της ΤΝ στην ξενόγλωσση διδασκαλία βρίσκουν ακόμα καλύτερη εφαρμογή σε περιβάλλοντα εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης καθώς πρόκειται για μια εξαιρετικά ευέλικτη εκπαιδευτική πρόταση. Καταργώντας τη φυσική απόσταση, παρέχει μια σειρά επιλογών για

τους εκπαιδευόμενους και δίνει τη δυνατότητα να εφαρμόσουν με ευελιξία ένα χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης και μελέτης ώστε να οδηγηθούν στην αυτονομία και στην αυτομάθηση (Λιοναράκης, 2001). Τα χαρακτηριστικά της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, που τη διαφοροποιούν από τη συμβατική σε πολλά σημεία βρίσκουν υποστήριξη από τις εφαρμογές της ΤΝ. Ενδεικτικά, η ανάγκη για χρήση ειδικά διαμορφωμένου υλικού με τα χαρακτηριστικά της πολυμορφικότητας, της σαφήνειας, και της εμπλοκής του σπουδαστή (Keegan, 2001). Απαιτείται μια ευελιξία ώστε όλες οι μαθησιακές δραστηριότητες να αποβλέπουν στην καλλιέργεια της επικοινωνιακής ικανότητας, να επιδιώκεται η ενεργητική συμμετοχή και, τελικά, απαιτείται μια μορφή εκπαίδευσης όπου οι συμμετέχοντες αναλαμβάνουν ευθύνες και παίρνουν πρωτοβουλίες. Μια μορφή εκπαίδευσης που κάνει χρήση ενός υλικού που επιτρέπει την αυτονομία, την αναζήτηση πηγών, την αξιολόγηση και ταξινόμηση των ευρημάτων (Γκιόσος & Κουτσούμπα, 2020). Χρειάζεται ένα υλικό που ενθαρρύνει τη διατύπωση υποθέσεων, τη διατύπωση προβλημάτων και την αναζήτηση λύσεων. Ένα υλικό που προάγει δεξιότητες που θα πρέπει να αποτελούν οριζόντιους στόχους κάθε εκπαιδευτικής διαδικασίας τον 21ο αιώνα. Πρόκειται για δεξιότητες πολύπλευρων διαστάσεων που δεν εξαντλούνται στον ψηφιακό αλφαριθμητισμό αλλά και στον τρόπο σκέψης του κάθε ατόμου, στην προσωπική, κοινωνική και εργασιακή του ζωή. Επομένως, στο σχεδιασμό εκπαιδευτικού υλικού για όλα τα γνωστικά αντικείμενα, σε όλες τις βαθμίδες θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται δραστηριότητες που συμβάλλουν στην επικοινωνία, τη συνεργασία, την κριτική σκέψη, την αξιολόγηση πληροφοριών, τη λήψη απόφασης, τη διαχείριση του χρόνου, την επίλυση συγκρούσεων (Cedefop, 2015). Το υλικό που η ΤΝ προσφέρει αξιολογείται ως κατάλληλο προς αυτήν την κατεύθυνση.

Παράλληλα, πέραν από τις αρχές της εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης, με τη χρήση της ΤΝ εφαρμόζονται και δύο θεμελιώδεις πρακτικές που επιβάλλονται από τις σύγχρονες προσεγγίσεις της ξενόγλωσσης διδασκαλίας, η εμπύθιση και η διαδραστικότητα. Με την εμπύθιση οι πληροφορίες που μεταδίδονται μέσω της τεχνολογίας εμπλέκουν περισσότερες αισθήσεις και ως αποτέλεσμα το σώμα συμμετέχει στη μαθησιακή διαδικασία με τρόπο ευρύτερο δημιουργώντας μια διάσταση εμπάπτισης στα θέματα (Balboni, 2014). Με τη διαδραστικότητα, μπορεί να ο εκπαιδευόμενος είναι σε θέση να μπορεί να παρέμβει και να κάνει επιλογές λειτουργικές για τις επικοινωνιακές και μαθησιακές του ανάγκες εφαρμόζοντας στην εκπαίδευσή του μια εξατομικευμένη προσέγγιση (Meo, 2010). Είναι σαφές ότι δεν πρόκειται για την παραδοσιακή διδασκαλία γλώσσας με βάση το έντυπο εγχειρίδιο αλλά για μια διδασκαλία όπου εμπλέκεται ο μαθητής εξ ολοκλήρου στη γνωστική διαδρομή της μάθησης μέσω των διαφορετικών εφαρμογών που μπορεί να χρησιμοποιήσει, αναπτύσσοντας διαφορετικές γλωσσικές και επικοινωνιακές δεξιότητες (Balboni, 2014).

Με βάση αυτή τη συλλογιστική, η εξ αποστάσεως ξενόγλωσση διδασκαλία όταν υποβοηθείται από την ΤΝ δεν εξαντλεί τα πλεονεκτήματά της στα άριστα γλωσσικά αποτελέσματα αλλά προωθεί και στάσεις πολύτιμες για τον σύγχρονο πολίτη. Οι σύγχρονες παιδαγωγικές, και αυτές της γλωσσικής διδασκαλίας, έχουν μια κατεύθυνση προς μια διδασκαλία της γλώσσας με στόχο τη διαμόρφωση κριτικών υποκειμένων. Επίσης, ενθαρρύνεται η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων στην παραγωγή και διαπραγμάτευση νοημάτων όπως και η διεύρυνση της δημιουργικότητας και της αυτονομίας τους (Wells, 1981). Ο σύγχρονος τρόπος εργασίας απαιτεί εργατικό δυναμικό που διατηρεί την απόδοσή του σε υψηλά επίπεδα με χαμηλή ανάγκη επιτήρησης και παρέμβασης. Η αυτονομία, η προσαρμοστικότητα, η επίλυση προβλημάτων και η ευελιξία

εντάσσονται στο φάσμα των δεξιοτήτων που οδηγούν σε μια γενικότερη αυτορρύθμιση του ατόμου (Σφακιωτάκη, 2017).

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί απαιτείται απρόσκοπτη πρόσβαση στη γνώση, παροχή ευκαιριών μόρφωσης αδιακρίτως, αξιοποίηση της υπάρχουσας γνώσης, προαγωγή συνεργασίας και ανάπτυξη της αυτοεκτίμησης και της αυτονομίας του μαθητή (Freire, 2009). Τεκμηριώνεται, άλλωστε και βιβλιογραφικά ότι η αυτονομία αξιολογείται από τους ακαδημαϊκούς ως θεμελιώδης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, καθώς σε τέτοια περιβάλλοντα οι εκπαιδευόμενοι είναι αυτοί που έχουν την γενική ευθύνη της μάθησής τους και ουσιαστικά είναι τα χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού πλαισίου που καθορίζουν και το βαθμό αυτονομίας κάθε εκπαιδευόμενου που μπορεί να αναπτύξει (Γιαγλή, Γιαγλής & Κουτσούμπα, 2010). Η παρουσία δεξιοτήτων όπως η σύγκριση η αντιπαράθεση, η παρατήρηση, η ερμηνεία, η αμφισβήτηση, η επιχειρηματολογία και η επίλυση προβλημάτων αξιολογούνται ως προϋποθέσεις για την ύπαρξη αυτονομίας (Lyll, 2005). Οι συγκεκριμένες δεξιότητες αποτελούν ταυτόχρονα και θεμέλια της κριτικής σκέψης, εργαλεία που αξιοποιούνται στην εμπλοκή του εκπαιδευμένου σε μια συμμετοχική μαθησιακή πορεία, στην ενθάρρυνση για διατύπωση ερωτήσεων, έκφραση καινοτόμων απόψεων και επεξεργασία αυτών μέσα από το διδακτικό υλικό (Σφακιωτάκη, 2017). Και, πραγματικά δεν υπάρχει καταλληλότερο πεδίο εφαρμογής της κριτικής σκέψης από τα προϊόντα της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Μια άλλη στάση που προωθείται από την εφαρμογή της ΤΝ στην ξενόγλωσση εξΑΕ είναι ο περιορισμός της πρόθεσης εξαπάτησης που ίσως εκδηλώνεται ακριβώς εξαιτίας του μειωμένου εξωτερικού ελέγχου. Η τεχνητή νοημοσύνη προσφέρει τώρα νέες δυνατότητες οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιούν εργαλεία που βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη για τη δημιουργία περιεχομένου. Οι μαθητές πιστεύουν ότι οι απαντήσεις που παρέχει η τεχνητή νοημοσύνη είναι πρωτότυπες και απαλλαγμένες από λογοκλοπή, κάτι που αποτελεί μέγιστο ζήτημα (Uzun, 2023).

3. Η πρόθεση εξαπάτησης με τη χρήση προϊόντων ΤΝ

Η εμπειρία των τελευταίων μηνών, μετά τη διεύρυνση της χρήσης εφαρμογών της ΤΝ έδειξε ότι στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης, οι ευκαιρίες για απάτη έχουν πολλαπλασιαστεί, προκαλώντας τεράστιες προκλήσεις στους εκπαιδευτικούς οργανισμούς. Η εξαπάτηση υπήρχε πάντα σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, αλλά η τεχνητή νοημοσύνη έχει προσθέσει μια νέα διάσταση στο πρόβλημα καθώς προσφέρονται τώρα νέες δυνατότητες. Είναι γνωστό ότι το κυριότερο πρόβλημα στη χρήση των εφαρμογών ΤΝ είναι η μη αναφορά στο δημιουργό. Η πλειοψηφία των μαθητών έχει άγνοια της φύσης του περιεχομένου που παράγεται από το Chat-GPT. Το ChatGPT δεν αναφέρει τις πηγές του παρά αναδιατυπώνει, χρησιμοποιεί τις παραπομπές και αντιγράφει το στυλ γραφής των συγγραφέων χωρίς να τους παραθέτει. Αυτό είναι ένα πρόβλημα για τους συγγραφείς, αλλά και για τους ερευνητές, τους καθηγητές και τους μαθητές. Τα μοντέλα GPT μπορούν να διευκολύνουν τη λογοκλοπή, δημιουργώντας περιεχόμενο που μοιάζει πολύ με υπάρχοντα έργα χωρίς κατάλληλη αναγνώριση. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε ηθικά και νομικά προβλήματα, ειδικά σε ακαδημαϊκά, δημοσιογραφικά ή δημιουργικά περιβάλλοντα (Rodrigues et al., 2023).

Πάντως, από έρευνα του Education and Information Technologies (Noorbehbahani, Mohammadi & Aminazadeh, 2022) που εστιάζει στις πρακτικές εξαπάτησης στις διαδικτυακές εξετάσεις αλλά και σε ανέντιμες συμπεριφορές γενικότερα, προκύπτει ότι η

πιο αποτελεσματική στρατηγική για τον χειρισμό της εξαπάτησης είναι να μειωθεί το κίνητρό της. Θα μπορούσε, για παράδειγμα, να διερευνηθεί ποιες δυσκολίες ωθούν τους εκπαιδευόμενους να καταφεύγουν στην αντιγραφή, τη λογοκλοπή και στην αλόγιστη και άκριτη χρήση της ΤΝ. Στο σημείο αυτό αναζητήθηκαν στη βιβλιογραφία οι σημαντικότεροι λόγοι για την εξαπάτηση στην εποχή της ΤΝ. Αρκετοί παράγοντες μπορεί να συμβάλλουν στην αύξηση των ανέντιμων συμπεριφορών. Πρώτον, η αυξανόμενη πίεση ωθεί τους μαθητές να αναζητούν γρήγορους τρόπους για να πετύχουν καλούς βαθμούς, ανεξάρτητα από τις συνέπειες. Επιπλέον, η αίσθηση ότι "κανείς δεν θα μπορεί να πει ότι το κείμενο γράφτηκε από το ChatGPT" μειώνει την αντίληψη των κινδύνων και των κυρώσεων που συνδέονται με την απάτη. Τέλος, η ευκολία πρόσβασης στην τεχνητή νοημοσύνη που παράγει κείμενα τους ενθαρρύνει να την χρησιμοποιούν χωρίς να κατανοούν πώς να το κάνουν με ακεραιότητα (Birks, & Clare, 2023).

4. Κατανοώντας τη σημασία της ακαδημαϊκής ακεραιότητας

Η ακαδημαϊκή ακεραιότητα είναι μια θεμελιώδης αρχή που υποστηρίζει την ισότητα, την ειλικρίνεια και την αξιοπιστία στο εκπαιδευτικό σύστημα. Παίζει καθοριστικό ρόλο στη διατήρηση της ποιότητας και της αξιοπιστίας της εργασίας, εξασφαλίζοντας ότι οι μαθητές αξιολογούνται βάσει των προσπαθειών και της αξίας τους. Η υποστήριξη της ακαδημαϊκής ακεραιότητας δεν είναι απαραίτητη μόνο για την ατομική ανάπτυξη και εξέλιξη, αλλά και για την συνολική ακεραιότητα του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος και δεν περιορίζεται στον ακαδημαϊκό χώρο. Μία από τις πιο σημαντικές πτυχές της ακαδημαϊκής ακεραιότητας είναι η αποφυγή της λογοκλοπής. Η λογοκλοπή υπονομεύει την πρωτοτυπία και τη δημιουργικότητα που αναμένεται από την εργασία και υπονομεύει την ακεραιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ωστόσο, η ακαδημαϊκή ακεραιότητα δεν εξαντλείται στην αποφυγή της λογοκλοπής. Περιλαμβάνει μια σειρά από ηθικές συμπεριφορές, όπως η ειλικρίνεια στις εξετάσεις και τις εργασίες, η σωστή συνεργασία με τους συναδέλφους και ο σεβασμός των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (Mellar et al., 2018). Οι δυνατότητες που η ΤΝ προσφέρει είναι απεριόριστες για την καλλιέργεια των αρχών αυτών. Ωθώντας στην ελεγχόμενη χρήση των εφαρμογών υιοθετούνται στην τάξη ηθικές συμπεριφορές προωθείται μια κουλτούρα ακαδημαϊκής ακεραιότητας που ευνοεί την πνευματική ανάπτυξη και εξέλιξη (Yeo, 2023).

Αναζητώντας λύσεις για τη διατήρηση της ακαδημαϊκής ακεραιότητας οι έρευνες προτείνουν την ευαισθητοποίηση για την αυθεντικότητα. Είναι ζωτικής σημασίας να ευαισθητοποιήσουμε τους μαθητές μας για τις συνέπειες της απάτης και να προωθήσουμε μια κουλτούρα πνευματικής ειλικρίνειας. Δεύτερον, η παιδαγωγική προσέγγιση μπορεί να προσαρμοστεί ώστε να ενθαρρύνει την αυθεντική μάθηση και τη δημιουργικότητα. Εστιάζοντας σε εργασίες που περιλαμβάνουν κριτική σκέψη, εφαρμογή γνώσης και επίλυση προβλημάτων, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να μειώσουν το κίνητρο για απάτη (Noorbehbahani et al., 2022).

5. Μεθοδολογία της έρευνας

Προς την κατεύθυνση αυτή σχεδιάστηκε μια ολοκληρωμένη διδακτική παρέμβαση σε τμήματα γλώσσας σε ιδιωτικό εκπαιδευτικό οργανισμό. Στην υπάρχουσα μεθοδολογία και παράλληλα με το εγχειρίδιο που οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούσαν ενσωματώθηκαν εργαλεία ΤΝ για χρήση τόσο από τους εκπαιδευτικούς όσο και από τους εκπαιδευόμενους.

Στα πλαίσια διαμορφωτικής αξιολόγησης, πραγματοποιήθηκε έρευνα προκειμένου να διερευνηθεί η επίδραση που είχε στις αντιλήψεις και στα μαθησιακά αποτελέσματα των μαθητών η ενσωμάτωση εργαλείων της ΤΝ στα μαθήματα δύο ξένων γλωσσών, ιταλικής και ισπανικής.

Σκοπός της έρευνας ήταν η διερεύνηση των στάσεων και των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευόμενων σχετικά με την ενσωμάτωση της Τεχνητής Νοημοσύνης (AI) στην ξενόγλωσση εξ αποστάσεως διδασκαλία στους εκπαιδευτές και στους εκπαιδευόμενους 6 τμημάτων.

Στην παρούσα εργασία ως κατάλληλες ερευνητικές μέθοδοι αξιολογήθηκαν η ημι-δομημένη συνέντευξη για τους εκπαιδευτικούς και το ερωτηματολόγιο για τους εκπαιδευόμενους. Η επιλογή καθορίστηκε τόσο με βάση τη βιβλιογραφική επισκόπηση αλλά και την εξυπηρέτηση των ερευνητικών στόχων.

Ο γενικός σκοπός της έρευνας που αναφέραμε προηγουμένως αναλύεται στους παρακάτω στόχους:

- α) Να καταγραφούν οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με τη χρήση εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης σε ό,τι αφορά τις πρακτικές εργασίας τους.
- β) Να καταγραφούν οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με τις επιδράσεις που η χρήση αυτή επέφερε στην απόδοση και στο ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων
- γ) Να καταγραφούν οι αντιλήψεις των εκπαιδευόμενων σχετικά με την ευχρηστία των εφαρμογών και την πρόθεσή τους για εξαπάτηση μέσω της χρήσης αυτών.

Το δείγμα της έρευνας ήταν το σύνολο των συμμετεχόντων σε 6 τμήματα εξ αποστάσεως διδασκαλίας ξένης γλώσσας, 3 εκπαιδευτικοί και 48 εκπαιδευόμενοι, εκ των οποίων 26 ανήλικοι μεταξύ 14-17 ετών και 22 ενήλικοι, μεταξύ 19- 32 ετών.

Σε 6 τμήματα εξ αποστάσεως διδασκαλίας ξένης γλώσσας στο στάδιο σχεδιασμού του εκπαιδευτικού υλικού χρησιμοποιήθηκαν εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης. Ειδικότερα, παράλληλα με την παρουσία του εγχειριδίου από τους εκπαιδευτικούς έγινε χρήση εφαρμογών όπως: για το σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων το Course AI, το Gamma για παρουσιάσεις, το EduGPT για παραγωγή σχεδίου μαθήματος, το Canva AI για τη δημιουργία εικόνων και το Pictory για την παραγωγή βίντεο. Από την άλλη, ενθαρρύνθηκε η χρήση από τους μαθητές του chat GPT για την παραγωγή κειμένου, του Duolingo MAX και του TalkPal για την εκμάθηση λεξιλογίου, του Adobe Podcast Enhance για την παραγωγή Podcast και το D-ID για την παραγωγή βίντεο τύπου Talking Head.

Μετά το πέρας των μαθημάτων, η έρευνα διεξήχθη διαδικτυακά με χρήση των google forms και ήταν διαθέσιμη για 10 ημερολογιακές ημέρες. Δόθηκε ο σύνδεσμος και κάθε εκπαιδευόμενος μπορούσε να έχει πρόσβαση και να συμπληρώσει το ερωτηματολόγιο. Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν δια ζώσης.

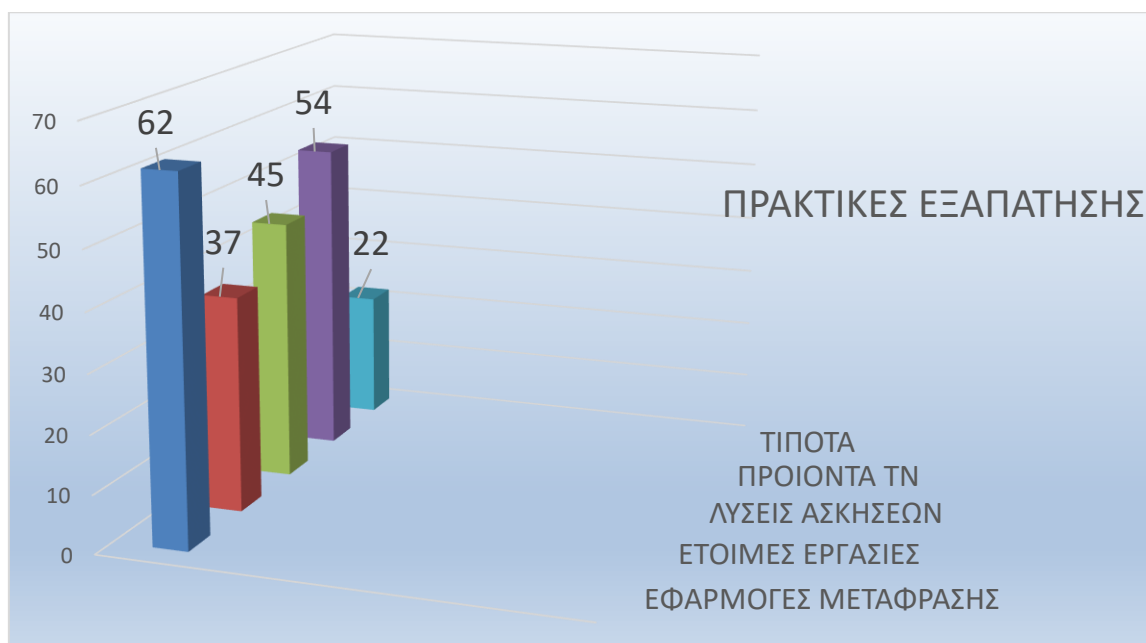
6. Αποτελέσματα της έρευνας

Οι καθηγητές απάντησαν στο σύνολό τους ότι η χρήση εφαρμογών ΤΝ τους επιβάρυνε με επιπλέον προετοιμασία, ωστόσο τους άμβλυνε τους φόβους για επερχόμενη αντικατάστασή τους από τις μηχανές και ότι τους εφοδίασε με εργαλεία για τον εμπλουτισμό της εργασίας τους. Από την άλλη, σε ό,τι αφορά τις απόψεις τους για τους μαθητές, παρατήρησαν μια

αρχική άρνηση στην εφαρμογή της Τεχνητής Νοημοσύνης αλλά μια αλματώδη βελτίωση στη χρήση της γλώσσας μέσα από την ενασχόληση με τα διάφορα εργαλεία. Σε ό,τι αφορά τις τεχνικές εξαπάτησης από την πλευρά των μαθητών, δεν παρατήρησαν κάποια τέτοια πρόθεση, μια και η χρήση εφαρμογών δημιουργίας περιεχομένου ήταν ελεύθερη και ουσιαστικά κέντριζε τη δημιουργικότητά τους. Αντιθέτως, εξήραν την έντονη παρουσία αυτονομίας στη μαθησιακή συμπεριφορά των μαθητών.

Από την έρευνα με τα ερωτηματολόγια στους εκπαιδευόμενους προέκυψε ότι:

Το 83% των μαθητών έχει προβεί κατά το παρελθόν σε πρακτικές εξαπάτησης. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων έχουν χρησιμοποιήσει εργαλεία όπως το translate για τη σύνταξη εργασιών ή έχουν αντιγράψει εκθέσεις και δοκίμια από το διαδίκτυο. Επίσης, για την απάντηση στις ασκήσεις, έχουν αναζητήσει διαδικτυακά το αρχείο με τις απαντήσεις ή τον οδηγό του καθηγητή που είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο. Ένα πολύ μικρό ποσοστό, κυρίως μεταξύ των ενηλίκων απάντησε ότι δεν έχει κάνει χρήση καμίας από αυτές τις πρακτικές.

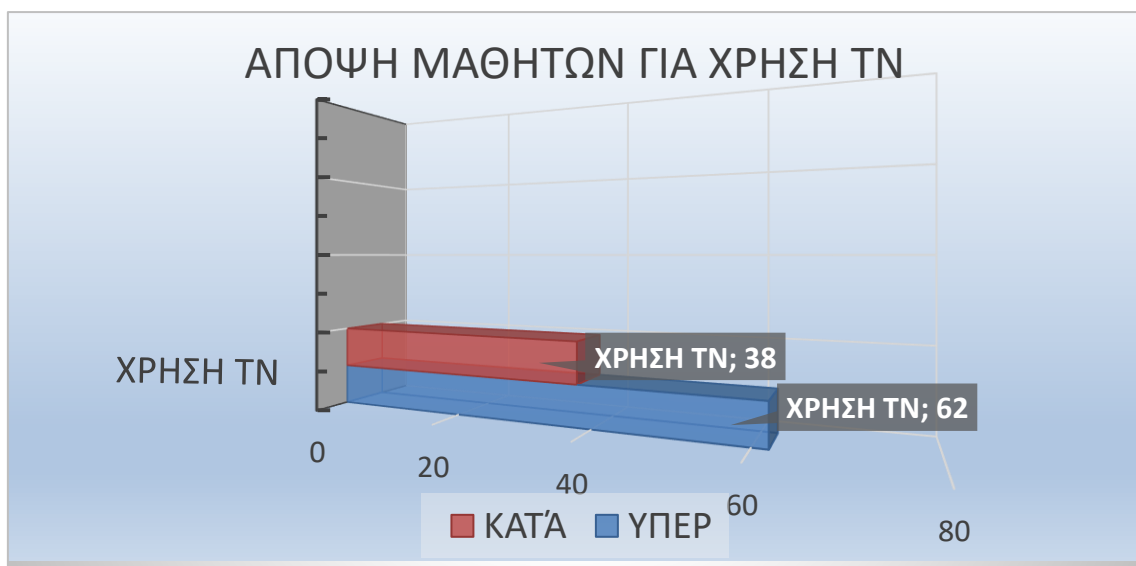
Πίνακας 1. Πρακτικές εξαπάτησης από την πλευρά των εκπαιδευόμενων

Στην ερώτηση για ποιους λόγους προβαίνουν στις πρακτικές αυτές οι απαντήσεις φανερώνουν ότι η παράβλεψη των μαθησιακών στυλ των εκπαιδευόμενων στη διδασκαλία και την αξιολόγηση τους επιφορτίζει με επιπλέον πίεση και τους ωθεί στη λύση του «έτοιμου» περιεχομένου.

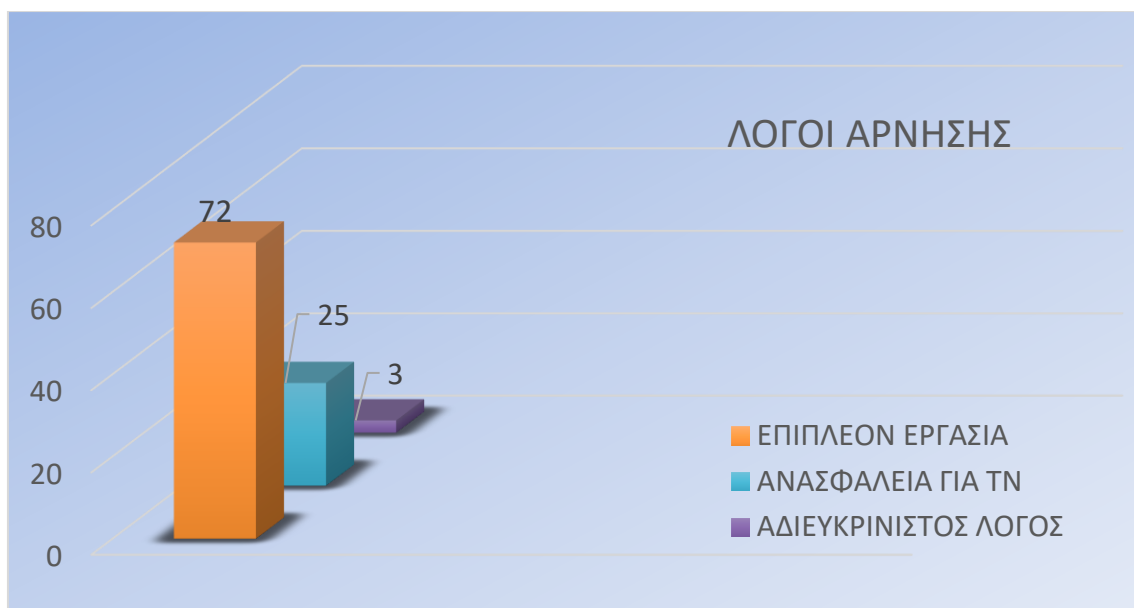

Πίνακας 2. Τα αίτια που οδηγούν στην ανέντιμη συμπεριφορά των εκπαιδευόμενων.

Στις ερωτήσεις που αφορούσαν τις απόψεις μετά την ένταξη των εργαλείων στο μάθημα, το 38% των μαθητών θα προτιμούσε την παραδοσιακή μέθοδο διδασκαλίας, αιτιολογώντας την επιλογή τους με 72% ότι ήταν χρονοβόρα η διαδικασία εξοικείωσης με τα εργαλεία και η επεξεργασία των προϊόντων στην ξένη γλώσσα, ενώ ένα 25% αιτιολόγησε την προτίμησή του στην ανασφάλεια που του προκαλούν τα νέα αυτά εργαλεία. Ένα ποσοστό 3% δεν μπορούσε να προσδιορίσει τους λόγους άρνησής του.

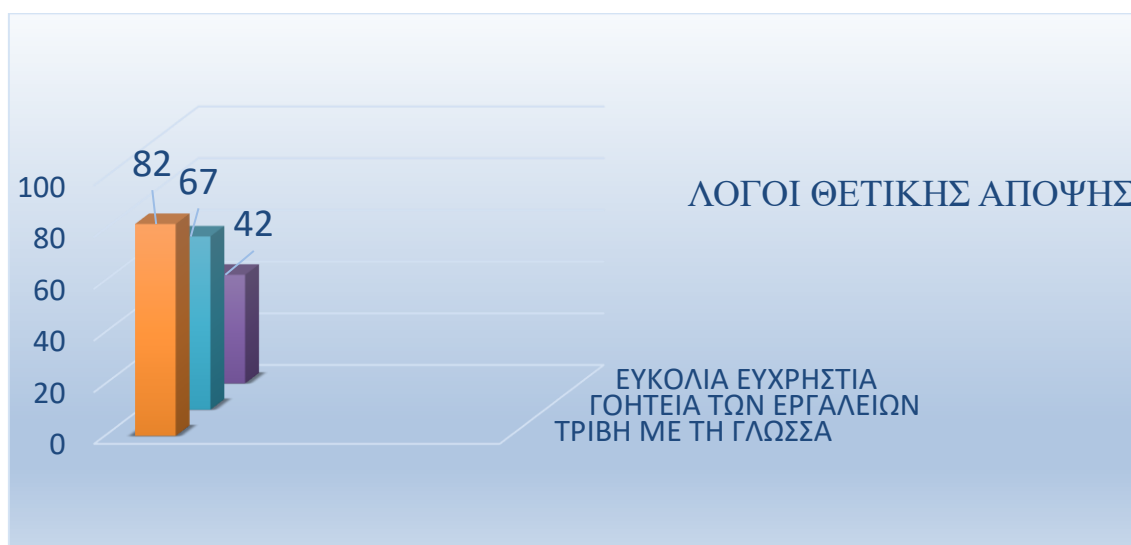
Πίνακας 3. Η άποψη των μαθητών για τη χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης στο μάθημα

Πίνακας 3. Λόγοι άρνησης της χρήσης ΤΝ στο μάθημα

Το υπόλοιπο 62% ανταποκρίθηκε θετικά στην ενσωμάτωση της ΤΝ στη μαθησιακή πράξη δηλώνοντας ότι τους κέντρισε το ενδιαφέρον και ένιωσαν να μπαίνουν σε ουσιαστικότερη τριβή με τη γλώσσα και τις πραγματικές χρήσεις της.

Το σύνολο των μαθητών, ανεξάρτητα από τη θετική ή την αρνητική τους άποψη, δήλωσε ότι η ένταξη της ΤΝ στο μάθημα τους απέτρεψε από την πρόθεση να κάνουν χρήση άλλων εργαλείων για να εξαπατήσουν τον καθηγητή. Αναλυτικά, η απουσία μιας μόνο σωστής απάντησης, η πολυαισθητηριακή κινητοποίηση και η δυνατότητα επιλογής να επιλέξουν το εργαλείο που τους ταίριαζε καλύτερα, τους ώθησε να εργαστούν με δικές τους δυνάμεις και να μην προβούν σε πρακτικές αντιγραφής ή εκδήλωση ανέντιμων συμπεριφορών.

Πίνακας 5. Οι λόγοι της θετικής άποψης των μαθητών για τη χρήση ΤΝ

7. Συζήτηση- Συμπεράσματα

Είναι προφανές ότι η μικρής έκτασης έρευνα και το περιορισμένο δείγμα δεν προσφέρονται για γενικεύσεις σε μεγάλη μερίδα του πληθυσμού. Επίσης, η έρευνα έλαβε χώρα για περιορισμένο χρονικό διάστημα περίπου 3 μήνες και τα αποτελέσματα εξήχθησαν σε χρονική απόσταση 5 μηνών από σήμερα. Το γεγονός αυτό περιορίζει ακόμα περισσότερο τη γενικευσιμότητα των συμπερασμάτων μια και οι εξελίξεις είναι ραγδαίες, τα εργαλεία πληθαίνουν, οι τεχνικές εξαπάτησης εξελίσσονται και όλο και περισσότεροι είναι οι χρήστες που υποκύπτουν στη γοητεία της ΤΝ.

Η αρχική υπόθεση εργασίας ωστόσο, φαίνεται να επιβεβαιώνεται. Η ενσωμάτωση εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης προσδίδει στη γλωσσική διδασκαλία τον αλληλεπιδραστικό χαρακτήρα και την εμβύθιση που απαιτεί. Οι πρακτικές αποστήθισης και μηχανιστικής εφαρμογής της γραμματικής που προτείνονται από την αποκλειστική χρήση του εγχειριδίου φαίνεται να παρέχουν ασφάλεια ως ένα βαθμό στους εκπαιδευόμενους, ειδικότερα εκείνους που έχουν συνηθίσει σε αυτές τις πρακτικές και από τα σχολικά χρόνια και από τη διδασκαλία ξένων γλωσσών με πιο παραδοσιακές μεθόδους.

Φαίνεται όμως, πως μαθητής επιλέγει και δημιουργεί το υλικό εκείνο που θα του επιτρέψει να κατακτήσει τις δομές της γλώσσας ερχόμενος σε επαφή με ρεαλιστικές περιστάσεις επικοινωνίας. Παράλληλα, με την αυτορρύθμιση και ευελιξία που εξασφαλίζουν τα Εξ Αποστάσεως περιβάλλοντα, καλλιεργείται μια γενικότερη και βαθύτερη κουλτούρα αποφυγής της εξαπάτησης και της αντιγραφής.

Η πρακτική της αντιγραφής από τους μαθητές αλλά και η σύνταξη εργασιών με εκούσια ανέντιμο τρόπο φαίνεται να είναι προϊόν της πίεσης που ασκείται στους μαθητές για υψηλότερη βαθμολογία αλλά και για ενασχόληση με πολλές δραστηριότητες. Έτσι, οι μαθητές ολισθαίνουν σε εφαρμογές αθέμιτων μεθόδων, τις οποίες οι εκπαιδευτική κοινότητα οφείλει να ελέγξει εν τη γενέσει τους καθοδηγώντας τους μαθητές στην ακαδημαϊκή ακεραιότητα. Προς την κατεύθυνση αυτή πολλά εξαρτώνται από το κίνητρο των εκπαιδευτικών και την δύναμη της εξελικτικής σκέψης τους. Η ένταξη της ακεραιότητας δίνει προσθετική αξία σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα και παράλληλα εκπαιδεύει ανεξάρτητους μαθητές με κριτική σκέψη και μεταγνωστική επίγνωση.

Είναι, επομένως ευθύνη του εκπαιδευτικού αντί να απαγορεύσει τη χρήση των εφαρμογών αυτών, να οδηγήσει στη σωστή εκτίμηση των πηγών και στον έλεγχο της λογοκλοπής.

Προς την κατεύθυνση αυτή, ευθύνη του εκπαιδευτικού είναι αρχικά η εφαρμογή σαφών πολιτικών. Οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί θα πρέπει να θεσπίζουν σαφείς πολιτικές και κατευθυντήριες γραμμές που περιγράφουν τις προσδοκίες σχετικά με την τήρηση της ακαδημαϊκής ακεραιότητας και τις συνέπειες της παραβίασής της. Οι πολιτικές αυτές θα πρέπει να κοινοποιούνται σε όλους τους ενδιαφερόμενους, συμπεριλαμβανομένων των καθηγητών, του προσωπικού και των σπουδαστών.

Για να αποφευχθεί είναι αναγκαίο να δίνονται οι σωστές κατευθύνσεις στους μαθητές για το πώς να παραθέτουν σωστά τις πηγές τους και να αναγνωρίζουν τις συνεισφορές των άλλων στις εργασίες τους. Είτε πρόκειται για μια απευθείας παραπομπή, μια παραφράση, ή ακόμα και μια ιδέα που εμπνεύστηκε από κάποιον άλλον, η αναγνώριση της πηγής όχι μόνο αποδεικνύει την ακεραιότητα, αλλά δίνει και αξιοπιστία στο έργο κάθε μαθητή, σε οποιαδήποτε εκπαιδευτική βαθμίδα. Είναι απαραίτητο να δίνονται κατευθυντήριες γραμμές για το στυλ παραπομπής που χρησιμοποιούνται και να ελέγχεται η συνέπεια στη χρήση τους.

Επίσης, με την παροχή σχετικής εκπαίδευσης και κατάρτισης αποκλείεται το ενδεχόμενο περιστατικά ακαδημαϊκής ανεντιμότητας να αποδοθούν σε έλλειψη κατανόησης ή ευαισθητοποίησης. Με την ενδυνάμωση σχετικά με τη σημασία της ακαδημαϊκής ακεραιότητας, οι οργανισμοί μπορούν να δώσουν στους μαθητές και τους καθηγητές τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για να λαμβάνουν ηθικές αποφάσεις. Για παράδειγμα, μπορούν να διοργανώσουν εργαστήρια ή σεμινάρια για τις σωστές τεχνικές παραπομπής και την ορθή αναζήτηση πηγών.

Η οικοδόμηση μιας κουλτούρας ακεραιότητας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση της διαφάνειας και της λογοδοσίας. Σε μια στιγμή μάλιστα που η διαχείριση της πληροφορίας αποτελεί μια από τις ζητούμενες δεξιότητες του πολίτη του 21ου αιώνα, οι θεσμοί μπορούν να επιτύχουν αυτό το στόχο προωθώντας και ανταμείβοντας ενεργά την ηθική συμπεριφορά. Για παράδειγμα, η αναγνώριση και ο έπαινος στους μαθητές που παρουσιάζουν σταθερά ακαδημαϊκή ακεραιότητα. Παράλληλα, προτείνεται η διαρκής προβολή των καθηγητών που εφαρμόζουν μια μεθοδολογία βασισμένη στην ηθική στη διδασκαλία και στην έρευνά τους.

Φαίνεται, επομένως ότι η έκρηξη ενδιαφέροντος για την τεχνητή νοημοσύνη και τις εφαρμογές της, όπως πυροδότησε φόβους για την εξαφάνιση ή έστω υποβάθμιση του καθηγητή ξένης γλώσσας, μπορεί αντίστοιχα να συμβάλει στην αντιμετώπιση της απάτης και στην καλλιέργεια αυτονομίας από τη μία και ακαδημαϊκής ακεραιότητας από την άλλη. Με την ευαισθητοποίηση των μαθητών και την προώθηση μιας παιδαγωγικής αυτονομίας που επικεντρώνεται στην αυθεντική μάθηση, μπορεί να διασφαλιστεί η ηθική και υπεύθυνη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης στα εκπαιδευτικά μας περιβάλλοντα.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- Balboni, P.E. (2014). *Didattica dell'italiano come lingua seconda e straniera*. Torino: Loescher/ Bonacci
- Birks, D., & Clare, J. (2023). Linking artificial intelligence facilitated academic misconduct to existing prevention frameworks. *International Journal for Educational Integrity*. 19. 10.1007/s40979-023-00142-3.
- Bongomin, O., Gilibrays Ocen, G., Oyondi Nganyi, E., Musinguzi, A., & Omara, T. (2020). Exponential disruptive technologies and the required skills of industry 4.0. *Journal of Engineering*.
- Cedefop (2015). Annual report 2014. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Γιαγλή, Σ., Γιαγλής, Γ., & Κουτσούμπα, Μ. (2010). Αυτονομία στη μάθηση στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. *The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology*, 6(1-2), σ.σ. 92–105.
<https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/1365/1288>
- Γκικόσος, Ι., & Κουτσούμπα, Μ. (2005). Θεωρητικές προσεγγίσεις στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού στην ΑεξΑΕ, στο Α. Λιοναράκης, επιμ., ΑεξΑΕ. *Παιδαγωγικές και Τεχνολογικές εφαρμογές*. Πάτρα : ΕΑΠ.

Coccoluto, M. (2019). La cultura a parole. Riflessioni sul patrimonio culturale e la comunicazione. In E. Zanini, G. Volpe, M. Modolo, & S. Pallecchi (A cura di), *Una lezione di archeologia globale. Studi in onore di Daniele Manacorda*. Bari: Edipuglia.

Freire, P. (2009). *Δέκα επιστολές προς εκείνους που τολμούν να διδάσκουν*. 2η έκδοση. Αθήνα: Επίκεντρο.

Giacomantonio, M. (2020). *Intelligenza Artificiale e apprendimento*. n. 3-2020.23-26. https://www.researchgate.net/publication/347710978_INTELLIGENZA_ARTIFICIALE_E_APPRENDIMENTO

Iannella, A. (2023). ChatGPT per il Docente. L'Intelligenza Artificiale Conversazionale come Scaffold e Stimolo alla Metacognizione. Materiale Didattico. *Scuola Universitaria Federale per la Formazione Professionale (SUFFP)*.

<https://www.suffp.swiss/manifestazioni/chatgpt-lintelligenza-artificiale-al-servizio-della-formazione>

Keegan, D. (2001). *Οι βασικές αρχές της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Λιοναράκης, Α. (2001). Ανοικτή και εξ αποστάσεως πολυμορφική εκπαίδευση: Προβληματισμοί για μια ποιοτική προσέγγιση σχεδιασμού εκπαιδευτικού υλικού. Στο Α. Λιοναράκης, (επιμ.), *Απόψεις και προβληματισμοί για την ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση* (σελ. 33-77). Αθήνα: Προπομπός.

Lyall, R. (2005). The strategies used by distance education students when learning basic chemistry; implications for electronic delivery. *Chem. Educ. Res. Pract.*. 6. 10.1039/5RP90006A.

Mellar, H., Peytcheva-Forsyth, R., Kocdar, S., Karadeniz, A., & Yovkova, B. (2018). Addressing cheating in e-assessment using student authentication and authorship checking systems: teachers' perspectives. *International Journal for Educational Integrity*, 14(2). <https://doi.org/10.1007/s40979-018-0025-x>

Meo, D. (2010). *Web 2.0 e FaD per la didattica delle lingue: nuovi scenari e nuovi attori in ambito universitario*, Tesi di Dottorato in Linguistica Sincronica e Diacronica, a.a. 2010/2011, Università degli Studi di Palermo, Palermo.

Noorbehbahani, F., Mohammadi, A. & Aminazadeh, M. A systematic review of research on cheating in online exams from 2010 to 2021. *Educ Inf Technol* **27**, 8413–8460 (2022). <https://doi.org/10.1007/s10639-022-10927-7>

Richmond, B. (2010). *The thinking in systems thinking: Eight critical skills*. The Systems Thinker, 21(3), 2-9.

Rodrigues, M., Silva, R., Borges, A., Franco, M. & Oliveira, C. (2023). *Artificial intelligence: threat or asset to academic integrity? A bibliometric analysis*. *Kybernetes*. 10.1108/K-09-2023-1666.

Σφακιωτάκη, Κ. (2017). Ο ρόλος της οργάνωση μελέτης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. *Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*. 9. 14. 10.12681/codl.1365.

https://www.researchgate.net/publication/322809002_O_rolos_tes_organose_meletes_sten_ex_apostaseos_ekpaideuse

Uzun, L. (2023). ChatGPT and Academic Integrity Concerns: Detecting Artificial Intelligence Generated Content. 3. 45-54. https://www.researchgate.net/publication/370299956_hatGPT_and_Academic_Integrity_Concerns_Detecting_Artificial_Intelligence_Generated_Content

Wells, G. (1981). Γλώσσα, Γραμματισμός και Εκπαίδευση στο Χαραλαμπίδης, Α. (επιμ.)(2006). *Γραμματισμός, κοινωνία και εκπαίδευση. Επιλογή Κειμένων*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.

Yeo, Marie. (2023). Academic integrity in the age of Artificial Intelligence (AI) authoring apps. *TESOL Journal*. 14. 10.1002/tesj.716. DOI: [10.1002/tesj.716](https://doi.org/10.1002/tesj.716)